

Київський університет імені Бориса Грінченка

Педагогічний інститут

Кафедра початкової освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

 О.Б. Жильцов

“ 11 ” 09 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Рідномовна освіта з методикою навчання:
Дитяча література з методикою навчання»**

для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 013.00.01 «Початкова освіта»

Київ – 2019 рік

Розробники:

Паламар Світлана Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти, кафедра початкової освіти Педагогічного інституту
Нежсва Людмила Львівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти, кафедра початкової освіти Педагогічного інституту

Викладачі:

Паламар Світлана Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти, кафедра початкової освіти Педагогічного інституту
Нежсва Людмила Львівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти, кафедра початкової освіти Педагогічного інституту

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол № 3 від «4» вересня 2019 року

Завідувач кафедри _____ Г.Л. Бондаренко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
013.00.01 «Початкова освіта»

«04» 09 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта»

_____ Г.Л. Бондаренко

Робочу програму перевірено

«05» 09 2019 р.

Заступник директора _____ М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
<i>«Дитяча література з методикою навчання»</i>		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістовий модулів із розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	42	12
Модульний контроль	6	—
Лекцій	10	2
Семінарських	8	2
Практичних	20	8
Лабораторних	4	-
Самостійна робота	12	78
Семестровий контроль	30	30
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розкриття наукових концепцій дидактико-методичних понять, методів і технологій ознайомлення з літературними творами для дітей; сприяння розвитку фахової компетентності майбутнього вчителя, зорієнтованого на літературний розвиток учнів; формування культури читання у майбутніх учителів початкової школи; оволодіння практичними методами щодо ознайомлення молодших школярів з художніми творами; розкриття сутності процесу навчання літературного читання в початковій школі відповідно до Державного стандарту; висвітлення сучасних наукових концепції, понять, методів і технології навчання літературному читанню; оволодіння студентами практичними вміннями проведення навчальних занять літературного читання у ЗЗСО.

Завдання навчальної дисципліни:

— засвоєння основних етапів розвитку дитячої літератури та основ літературознавства;

- формування уміння сприймати літературний твір для дітей як мистецтво слова;
- розвиток естетичного смаку, інтересу до художнього слова як духовної спадщини народу;
- розвиток образного мислення, комунікативних та творчих здібностей студентів;
- формування уміння моделювати літературний розвиток учнів початкової школи;
- забезпечення оволодіння студентами всіма перевіреними практикою початкової школи методами навчання читати, способами і прийомами професійної діяльності з літературними творами – за роками та етапами навчання; уміннями проводити уроки літературного читання в умовах інтегрованого / інтегрованого тематично-проектного навчання;
- засвоєння наукової специфіки літературного процесу, теорії та історії методики навчання літературного читання у початковій школі.

3. Результати навчання за дисципліною

- здатність орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі;
- здатність швидко шукати інформацію, критично оцінювати її, застосовувати отримані знання для вирішення поставленої проблеми;
- здатність здійснювати пошук і огляд сучасної літератури для дітей у спеціальних наукових джерелах, дитячих журналах, газетах, використовуючи різноманітні ресурси (періодичні видання, веб-сайти, портали);
- уміння ефективно та гнучко застосовувати знання з навчальної дисципліни в суспільній, освітньо-професійній та особистісній сферах діяльності;
- здатність застосовувати сучасні інноваційні методики, технології навчання для удосконалення навички читання молодших школярів;
- здатність формувати громадянські права й обов'язки молодших школярів на основі вивчених літературних творів;
- знання програмових вимог, змісту навчання літературного читання;
- знання переліку та змісту творів для класного та позакласного читання учнів початкових класів;
- уміння моделювати та організовувати навчальні заняття літературного читання із застосуванням сучасних освітніх технологій навчання;
- уміння проводити навчальні заняття літературного читання в умовах інтегрованого / інтегрованого тематично-проектного навчання;
- здатність вести контроль за рівнем сформованості навички читання;
- добирати сучасні технології навчання здатність застосовувати проглядове читання, читання-пошук, читання-спілкування; виразно прочитувати літературний текст;

- вміння здійснювати аналіз художнього твору та аргументувати власні судження;
- вміння визначати тему і мету навчального заняття, розробляти його відповідно до мети, жанру, художніх особливостей твору;
- здатність працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи лідерські якості, вміння ефективно спілкуватися й досягати очікуваних результатів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна						Самостійна
	Усього	Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	МКР	
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1. ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ							
Тема 1. Література для дітей ХХІ ст.: Поетія. Казкотерапія	2	2				2	
Тема 2. Сучасна поезія для дітей	2			2			
Тема 3. Казки сучасних українських письменників	2			2			
Тема 4. Література для дітей ХХІ ст.: Проза. Драматургія	2	2					
Тема 5. Пригодницька проза Олександра Дерманського	2			2			
Тема 6. Творчість Лесі Ворониної	2			2			
Тема 7. Твори для дітей Зірки Мензатюк	2			2			
Тема 8. Жанрові особливості української літератури для дітей	7		2				3
Усього за модулем 1.	21	4	2	10	-	2	3
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ							
Тема 1. Методика формування навички читання в контексті літературного читання	2	2					
Тема 2. Етапи роботи з художнім твором на уроках літературного читання	2			2			
Тема 3. Методика проведення вправ на	2				2		

формування правильності, швидкості, усвідомленості, виразності читання							
Тема 4. Аналіз художнього твору на уроках літературного читання	7	2				2	3
Тема 5. Методика читання оповідання	2			2			
Тема 6. Методика аналізу казки, легенди	2			2			
Тема 7. Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання	2		2				
Усього за модулем 2.	19	4	2	6	2	2	3
Змістовий модуль 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ							
Тема 1. Лекція. Сучасний урок літературного читання	9	2			2	2	3
Тема 2. Типи і змістове наповнення уроків літературного читання	2		2				
Тема 3. Інтегрований урок літературного читання	2			2			
Тема 4. Розроблення сценаріїв уроків літературного читання поезії, оповідання, казки із застосуванням Smart- дошки; створення казки за поданою схемою розгортання подій	5			2			3
Тема 5. Шкільні проекти в початковій школі	2		2				
Усього за модулем 3	20	2	4	4	2	2	6
Семестровий контроль	30						
Усього годин	90	10	8	20	4	6	12

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна						Самостійна
	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	МКР	
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРОВАНОГО / ІНТЕГРОВАНОГО ТЕМАТИЧНО-ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ							
Тема 1. Особливості змісту оновленої програми курсу «Літературне читання», змісту підручників «Літературне читання»	10	2	2	-	-	-	6
Тема 2. Особливості проведення уроків літературного читання	10	-	-	-	-	-	10

Тема 3. Типи уроків літературного читання	6	-	-	-	-	-	6
Тема 4. Методика проведення вправ на формування правильності, швидкості, усвідомленості, виразності читання	14	-	-	2	-	-	12
Тема 5. Основні етапи роботи з художнім твором на уроках літературного читання	8	-	-	2	-	-	6
Тема 6. Аналіз художнього твору на уроках літературного читання	12	-	-	2	-	-	10
Тема 7. Методика роботи з загадками, прислів'ями, лічилками, скороговками	6	-	-	-	-	-	6
Тема 8. Методика читання оповідання	6	-	-	-	-	-	6
Тема 9. Методика читання казки і легенди на уроках літературного читання	8	-	-	2	-	-	6
Тема 10. Методика проведення інтегрованих уроків літературного читання	10	-	-	-	-	-	10
Усього годин	90	2	2	8	-	-	78

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 1. Література для дітей новітнього періоду: Поезія. Казкотерапія.

Сучасна поезія для дітей (Іван Андрусак. Василь Голобородько. Сергій Пантюк. Григорій Фалькович. Галина Малик. Галина Кирпа. Мар'яна Савка. Оксана Кротюк). Віршовані казки, казки-легенди, літературні казки в новітній літературі. Леся Мовчун. Зірка Мензатюк. Галина Ткачук.

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5]

Додаткова: [1, 2, 3, 4, 5, 6]

Тема 2. Література для дітей новітнього періоду: Проза. Драматургія.
Пригодницька проза (Олександр Дерманський, Леся Вороніна, Галина Пагутяк, Галина Малик). Реалістична проза (Оксана Думанська, Степан Процюк, Оксана Луцевська). Історичні повісті та романи (Володимир Рутківський). Сучасна драматургія для дітей. Сучасні дитячі видавництва для дітей.

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5]

Додаткова: [1, 2, 4, 5, 6]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

Тема 3: Методика формування навички читання в контексті літературного читання

Етап «до читання твору»: зняття труднощів техніки читання, підготовка до сприймання емоційно-естетичного змісту твору. Етап «у ході читання»: цілісне сприймання твору, повторне перечитування та аналіз, вторинний синтез. Етап «після читання»: включення прочитаного твору в систему раніше опрацьованих шляхом порівняння їх за змістом, художніми образами, засобами, настроєм.

Рекомендована література:

Основна: [1, 4, 5]

Додаткова: [1, 2, 4]

Тема 9. Аналіз художнього твору на уроках літературного читання

Змістовий аналіз поняття «аналіз художнього твору». Літературно-методичний аналіз тексту. Види аналізу художнього твору на уроках літературного читання: услід за автором, пообразний, проблемно-тематичний, комбінований. Методика читання оповідання. Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання.

Рекомендована література:

Основна: [1, 4, 5]

Додаткова: [1, 2, 4]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Тема 10. Уроки літературного читання

Типи уроків читання і вимоги до їх побудови. Варіативність побудови уроків читання за О.Я. Савченко: уроки вивчення творів одного жанру (вірша, оповідання, казки, легенди та ін.); уроки-сходінки до монографічного вивчення творчості письменника; уроки-інсценізації; уроки з ігровим сюжетом; уроки, на яких поєднуються різні види мистецтв (образотворче мистецтво, поезія, музика, вишивка); уроки-роздуми; інтегровані уроки; уроки- діалоги; уроки розвитку літературних здібностей; узагальнювальні уроки. Аналіз та самоаналіз уроку літературного читання. Розроблення сценаріїв уроків літературного читання поезії, оповідання, казки із застосуванням Smart- дошки; створення казки за поданою схемою розгортання подій. Інтегрований урок літературного читання. Шкільні проекти в початковій школі.

Рекомендована література:

Основна: [6, 7, 8, 9]

Додаткова: [8, 9, 10, 11, 12, 13, 14]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	5	5	3	3	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	2	20
Робота на практичному занятті	10	5	50	3	30	2	20
Робота на лабораторному занятті	10	0	0	1	11	1	11
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	2	10
МКР	25	1	25	1	25	1	25
Разом			97		87		91
Максимальна кількість балів: 275							
Розрахунок коефіцієнта: $296+275:60=9.51$							

$(X+X \cdot 1/60)+40$ (екзамен) = 100 б., де X – кількість балів за навчальну дисципліну у II семестрі; X1 – кількість балів за навчальну дисципліну у III семестрі.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Кількість балів
1	Діагностика рівня сформованості навички читання. І. Опрацювати матеріали щодо особливостей оцінювання на уроках літературного читання: 1 Ключові тези орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів (Наказ МОН від 19.08.2016 № 1009 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 №1222") та методичних рекомендацій до оновлених програм початкової школи (1-4 клас) (Лист МОН України від 17.08.2016 №1/9-437). –	3	5

	http://mon.gov.ua/ Новини%202016/08/19/19-08-16-oczin-ta-metodichni.pdf 2. Фролова Л.А. О тестах по литературному чтению / Л.А. Фролова // Начальная школа. – 2012. – №7. – С.26-30. II. На основі опрацьованого матеріалу підготувати тексти, тести до них для перевірки усвідомленості прочитаного.		
2	I. Опрацювати зазначену літературу і на її основі сформулювати вимоги до уроків позакласного читання в 2,3,4 класах. 1. Мовчун А.І. Земна й небесна лірика Подільської Журавки (До ювілею Ганни Чубач) // Початкова школа. – 2011. – №1. – С.40-43. 2. Ткачук Г. Твори Григора Тютюнника у духовному становленні молодшого школяра (Позакласне читання) // Початкова школа. – 2012. – №4. – С. 14 – 17. 3. Ткачук Г. Уроки літературного читання за творами Лесі Українки як засіб формування читацької самостійності // Початкова школа. – 2011. – № 2. – С.20-25. 4. Трунова В. Методика позакласного читання в основний період / В. Трунова // Початкова школа. – 2012. – №7. – С.51–57. 5. Трунова В. Методика позакласного читання в підготовчий і початковий періоди / В. Трунова // Початкова школа. – 2011. – № 10. – С.20–23.	3	5
3	Розроблення сценаріїв інтегрованих уроків літературного читання поезії, оповідання, казки із застосуванням Smart-дошки	3	5
4	Особливості структури інтегрованого уроку літературного читання I. Опрацювати посібники і статті: 1. Опрацювати посібник «Інтегровані уроки в початковій школі 1 – 4 класи» за посиланням http://bookland.com/download/r/rk/rk-intu14/sample.pdf 2. Науменко В. О. Урок читання в початкових класах // Початкова освіта. – 2009. –№ 43. – С. 3 – 5. 3. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах : посіб. для вчителя. – К. : Освіта, 2007. – 334 с. II. Сформулювати вимоги до інтегрованого уроку літературного читання.	3	5
		12	20

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи, яка полягає в аналізі готовності майбутніх фахівців щодо оволодіння практичними вміннями проведення навчальних занять літературного читання у ЗЗСО.

Кількість балів	Характеристика
-----------------	----------------

20–25	характеризується глибокою аргументованістю прийнятих рішень 3-ма вагомими аргументами, застосуванням метатекстових засобів для уведення аргументів; використанням різних типів аргументації; аналізом конкретних фактів; добором доцільних прикладів до аргументів; уміннями підсумовувати, узагальнювати свої міркування й доведення загальним висновком; вільним володінням термінологічним апаратом дисципліни; успішністю та Оригінальністю вирішення ситуації
15–19	характеризується аргументованістю прийнятих рішень 2-ма вагомими аргументами, застосуванням метатекстових засобів для уведення аргументів; аналізом конкретних фактів; добором доцільних прикладів до аргументів; уміннями підсумовувати, узагальнювати свої міркування й доведення; успішністю вирішення ситуації
9–14	характеризується неповною аргументованістю, істотними неточностями в аналізі прийнятих рішень; помилками у застосуванні термінологічного апарату навчальної дисципліни; труднощами у формулюванні висловлювань
0–8	рівень готовності неаргументований, неструктуровані міркування і доведення, невміння проводити аналіз ситуації та формулювати правильні коментарі та висновки

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Семестрове оцінювання здійснюється у формі екзамену з дисципліни Рідномовна освіта: «Дитяча література з методикою навчання». Форма проведення письмова (комп'ютерне тестування). За правильну відповідь на кожне запитання тесту студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за виконання тесту – 40.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Дитяча література – невід'ємна частина всієї літератури, її джерела.
2. Виникнення і розвиток дитячої літератури. Перші друковані книжки для дітей.
3. Специфіка дитячої літератури.
4. Література для дітей молодшого шкільного віку.
5. Ідейно-художній рівень і виховне значення фольклору.
6. Поняття про дитячий фольклор. Підходи дослідників до класифікації творів дитячого фольклору.
7. Специфіка та багатство жанрів українського фольклору.
8. Пісенна народна творчість. Дитячі пісні.
9. Малі фольклорні жанри: загадки, прислів'я, приказки.
10. Ігровий фольклор: скоромовки, лічилки, забавлянки, потішки.
11. Народний казковий епос.
12. Фольклор народів світу.
13. Початок слов'янської книжкової культури. Давня українська література для дітей.
14. Нова українська дитяча література (19- початок 20 ст.). Виникнення і розвиток її.

15. Зародження і розвиток новітньої дитячої літератури.
16. Українська дитяча література довоєнного періоду. Шляхи її розвитку.
17. Дитяча література періоду Вітчизняної війни, її виховне значення.
18. Дитяча література повоєнного періоду та періоду відбудови.
19. Дитяча література на сучасному етапі.
20. Розвиток української драматургії для дітей.
21. Розвиток пригодницької та науково-фантастичної літератури для дітей.
22. Розвиток дитячої періодики.
23. Творчість письменника-просвітителя Г.С.Сковороди для дітей.
24. Т.Г. Шевченко Твори для дітей. Кобзар і наша сучасність.
25. Педагогічні погляди Марка Вовчка. Казки, оповідання, переклади.
26. Л.І. Глібов Байки та лірика. Акрівірші.
27. Франко І.Я. Оповідання для дітей. Казки.
28. Коцюбинський М.М. Твори для дітей.
29. Леся Українка. Твори для дітей. Казки
30. Особливість творів для дітей Б. Грінченка, В. Стефаника, С.Васильченка
31. Копиленко О. Твори для дітей.
32. Забіла Н. Творчість.
33. Творчість М.Трублаїні для дітей.
34. Творчість П.Воронька та І.Неходи. Літературна казка.
35. Проза Ю.Збанацького та О. Гончара для дітей.
36. Гумористичні твори С.Олійника, Д.Білоуса, Грицька Бойка для дітей.
37. О.Іваненко Твори для дітей.
38. В.Сухомлинський Твори для дітей.
39. Творчість Марійки Підгірянки та Д. Павличка для дітей.
40. Нестайко В. Твори для дітей.
41. Симоненко В. Казки.
42. Костенко Л. Збірка «Бузиновий цар».
43. Твори зарубіжних письменників 17-18 ст.
44. Російська дитяча література 19 – початку 20 ст.
45. Творчість С. Маршака та К. Чуковського для дітей.
46. Творчість зарубіжних письменників 19-20 ст.
47. Г.-К. Андерсен. Казки.
48. Творчість Д. Родарі та Д. Кіплінга для дітей.
49. Вступна бесіда на уроках літературного читання.
50. Заголовок твору: вимоги програми, місце роботи із заголовком у структурі уроку.
51. Аналітична бесіда на уроках літературного читання.
52. Зміст програмної лінії з літературного читання «Досвід читацької діяльності».
53. Узагальнююча бесіда на уроках літературного читання.
54. Завдання уроків літературного читання в початковій школі.
55. Зміст програмної лінії з літературного читання «Коло читання».
56. Навичка читання, шляхи її удосконалення.
57. Засоби інтонаційної виразності під час читання.

58. Програмна лінія з літературного читання «Літературознавча пропедевтика».
59. Послідовність роботи з художнім твором на уроках літературного читання у початковій школі.
60. Вправи на розширення кута зору, доцільність їх застосування на уроці літературного читання.
61. Зміст програмної лінії з літературного читання «Робота з дитячою книжкою; робота з інформацією».
62. Вправи на розвиток антиципації, доцільність їх застосування на уроці літературного читання.
63. Зміст програмної лінії з літературного читання «Розвиток літературно-творчої діяльності учнів на основі прочитаного».
64. Вправи на формування чіткої вимови, доцільність їх застосування на уроці літературного читання.
65. Дидактико-методична доцільність етапу роботи над твором «Після читання».
66. Жанрові особливості фантастичних казок, методика їх читання.
67. Дидактико-методична доцільність етапу роботи над твором «До читання».
68. Дидактико-методична доцільність етапу роботи над твором «Під час читання».
69. Пейзажна лірика, методика їх аналізу.
70. Послідовність дій під час формування вміння складати план тексту.
71. Детальний переказ змісту прочитаного на уроках літературного читання.
72. Послідовність роботи з оповіданням на уроках літературного читання.
73. Стислий переказ змісту прочитаного на уроках літературного читання.
74. Види робіт із прислів'ями та приказками на уроках літературного читання.
75. Вибірковий переказ прочитаного на уроках літературного читання.
76. Вправи на розширення кута зору, доцільність їх застосування на уроці літературного читання.
77. Особливості читання творів пейзажної лірики.
78. Особливості формування в учнів умінь створювати словесні картини на основі прочитаного на уроках літературного читання.
79. Послідовність роботи з художнім твором на уроках літературного читання у початковій школі.
80. Методика формування в учнів уявлення про жанрові особливості прислів'я, приказки.
81. Методика формування в учнів уявлення про жанрові особливості лічилки,
82. Види робіт із лічилками на уроках літературного читання.
83. Жанрові особливості науково-художніх текстів, методика їх опрацювання.
84. Прийом «читання в особах», його значення для розуміння особливостей персонажів твору.
85. Види бесід на уроках літературного читання, їхнє значення і місце у

структурі уроку.

86. Особливості проведення вправ на розширення поля читання.
87. Види наочності на уроках літературного читання, доцільність її застосування.
88. Особливості проведення словникової роботи на уроках літературного читання, її місце в структурі уроку літературного читання творів різних жанрів.
89. Види переказу на уроках літературного читання, вимоги програми до умінь користуватися кожним видом переказу.
90. Послідовність роботи з художнім твором на уроках літературного читання.
91. Вступна бесіда на уроках літературного читання.
92. Методичні підходи щодо формування швидкості, усвідомленості читання, читання «мовчки».
93. Послідовність дій під час формування вміння складати план тексту.
94. Послідовність проведення аналізу художнього твору «услід за автором».
95. Особливості проведення вправ на формування чіткої вимови, доцільність їх застосування на уроці літературного читання.
96. Послідовність проведення «проблемно-тематичного» аналізу художнього твору.
97. Особливості проведення вправ на розвиток антиципації, доцільність їх застосування на уроці літературного читання.
98. Послідовність проведення «пообразного аналізу» художнього твору.
99. Жанрові особливості загадки, методика її опрацювання.

7. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва : підруч. / Т. Качак. – К. : ВЦ «Академія», 2018. – 2-ге вид. – 352 с.
2. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей : підруч. / Т. Качак., Л. М. Круль. – К. : ВЦ «Академія», 2014. – 2-ге вид. – 416 с.
3. Марко В. Аналіз художнього твору : навч. посіб. / В. Марко. – К. : ВЦ «Академія», 2015. – 2-ге вид. – 256 с.
4. Руснак І. Є. Український фольклор. 2-ге видання, стереотипне / І. Є. Руснак. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 2-ге вид. – 304 с.

5. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Стус Т.В. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. – 160 с.

6. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3, 4 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Стус Т.В. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. – 192 с.

Додаткові:

1. Кодлюк Я. Розповіді про письменників : посіб. для вчителя початкових класів. / Я.П. Кодлюк, Г.С. Одинцова. – 3-тє вид. – Тернопіль : Підручники-посібники, 2001. – 120 с.

2. Наumenко В. О. Літературне читання : підруч. для 2-го кл. / В.О. Наumenко. – К. : Генеза, 2012. – 160 с.

3. Наumenко В.О. Літературне читання : підруч. для 3-го кл. / В.О. Наumenко. – К. : Генеза, 2013. – 178 с.

4. Наumenко В.О. Літературне читання : підруч. для 4-го кл. / В.О. Наumenко. – К. : Генеза, 2015. – 176с.

5. Наumenко В.О. Уроки літературного читання в 2 класі : метод. посіб. для вчителя / Віра Наumenко. – К. : Генеза, 2013. – 280 с.

6. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти : підруч. / О.Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 502 с.

7. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 3-го кл. / О.Я. Савченко. – К. : Освіта, 2013. – 178 с.

8. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 4-го кл. / О.Я. Савченко. – К. : Освіта, 2015. – 192 с.

9. Українська дитяча література. Хрестоматія / упоряд. Л. Козачок. – К. : Вища школа, 2002. – 519 с.

10. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 2-го кл. / О.Я. Савченко. – К.: Освіта, 2012. – 160 с.

Додаткові Інтернет-ресурси

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>

2. Електронні версії підручників для учнів 4 класів. Літературне читання [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv-dlya-uchniv-4-h-klasiv/ukrayinska-mova-literaturne-chitannya/>

3. «Знання у дії» у навчально-методичних комплектах з Літературного читання Савченко О.Я. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.osvita-dim.com.ua/index.php?form_page=14420

4. Ключові тези орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів (Наказ МОН від 19.08.2016 № 1009 "Про внесення

змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 №1222") та методичних рекомендацій до оновлених програм початкової школи (1-4 клас) (Лист МОН України від 17.08.2016 №1/9-437). – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/6026->

5. Оновлені програми для початкової школи 2019–2020 н.р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/pochatkova-shkola/onovleni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli-1-4-klasiv>

6. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Стус Т.В. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/pochatkova/hrestomatiya_ukr-lit-1-2klass.pdf

7. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3, 4 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Стус Т.В. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/pochatkova/hrestomatiya_ukr-lit-3-4klass.pdf

Навчально-методична карта дисципліни Рідномовна освіта: «Дитяча література з методикою навчання»
Разом: 90 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 20 год., лабораторні – 4, самостійна робота – 12 год.,
ПМК – 6 год., іспит - 30 год.

Модулі	Змістовий модуль І				
Назва Модуля	ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ				
Кількість балів за модуль	97 балів				
Лекції	1		2		
Теми лекцій	Література для дітей ХХІ ст.: Поезія. Казкотерапія (1 бал)		Література для дітей ХХІ ст.: Проза. Драматургія (1 бал)		
Теми семінарських занять	Жанрові особливості української літератури для дітей (11 балів)				
Теми практичних занять	Сучасна поезія длядітей (11 балів)	Казки сучасних українських письменників (11 балів)	Пригодницька проза Олександра Дерманського (11 балів)	Творчість Лесі Ворониної (11 балів)	Твори для дітей Зірки Мензатюк (11 балів)
Теми лабораторних занять	-				
Самостійна робота	5 б				
Види поточн. контр.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				

Модулі	Змістовий модуль II	
Назва модуля	МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ	
Кількість балів за модуль	87 бали	
Лекції	1	2
Теми лекцій	Методика формування навички читання в контексті літературного читання (1 бал)	Аналіз художнього твору на уроках літературного читання. (1 бал)

Теми семінарських занять	Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання (11 балів)		
Теми практичних занять	Етапи роботи з художнім твором на уроках літературного читання (11 балів)	Методика читання оповідання (11 балів)	Методика аналізу казки і легенди (11 балів)
Теми лабораторних занять	Методика проведення вправ на формування правильності, швидкості, усвідомленості, виразності читання (11 балів)		
Самостійна робота	5 балів		
Види поточн. контр.	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль III	
Назва модуля	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ	
Кількість балів за модуль	91 бали	
Лекції	1	
Теми лекцій	Сучасний урок літературного читання (1 бал)	
Теми семінарських занять	Типи і змістове наповнення уроків літературного читання (11 балів)	Шкільні проекти в початковій школі (11 балів)

Теми практичних занять	Інтегрований урок літературного читання (11 балів)	Розроблення сценаріїв уроків літературного читання поезії, оповідання, казки із застосуванням Smart- дошки; створення казки за поданою схемою розгортання подій (11 балів)
Теми лабораторних занять	Проведення і аналіз уроків літературного читання (11 балів)	
Самостійна робота	5 балів	5 балів
Види поточн. контр.	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	

